

## TÁJÉKOZTATÓ

### **Melyek a leglényegesebb változások, melyekről minden alapítványnak, társadalmi szervezetnek tudnia kell?**

Hatályon kívül helyeztek számos olyan jogszabályt, melyek korábban az alapítványok, egyesületek és más társadalmi szervezetek működését szabályozták. Helyettük 2012. január elsejétől kezdődően az alábbi legfontosabb jogszabályok tartalmazzák a civil szervezetekre vonatkozó szabályokat:

- Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló **2011. évi CLXXV. törvény** (ez az úgynevezett Civiltörvény),
  - A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló **2011. évi CLXXXI. törvény**, valamint
  - A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló **350/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet**.
- Megszűnt a társadalmi szervezetek elnevezés is, helyette mostantól a **civil szervezetek** gyűjtőkategóriát használja a jogalkotó a nevezett jogszabályokban

### **Melyek a civil szervezetek az új törvények szerint?**

- civil társaság,
- egyesület (kivéve: párt),
- alapítvány

## Melyek azok a legfontosabb változások, amelyek valamennyi civil szervezetre vonatkoznak?

1. 2012. január 1-től csak sima, azaz nem közhasznú alapítvány alapítható. Az így létrehozott alapítvány akkor nyerheti majd el – tehát csak később! - a közhasznú jogállást, ha az alapítását követő 2 egymás utáni lezárt üzleti évre vonatkozóan igazolja a közhasznúsági feltételeknek való megfelelőségét, mérlegbeszámolóinak letétbe helyezésével.

2. Minden civil szervezet köteles az előző üzleti évet lezáró **beszámolóját** a következő év május 31-ig az Országos Bírósági Hivatalnál **letétbe helyezni**, illetve a saját honlapján közzétenni.

A civilszervezet beszámolójának tartalmaznia kell majd az alábbi adatokat:

- mérleget (egyszerűsített mérleget),
- eredménykimutatást (egyszerűsített eredménylevezetést),
- kiegészítő mellékletet

3. Minden civil szervezetnek kötelező **éves költségvetést** készítenie, amelyben a bevételek és a kiadások egyensúlyát kell biztosítani.

4. Működéséről és gazdálkodásáról, valamint az adományok felhasználásáról folyamatosan, de évente legalább egy alkalommal **tájékoztatnia kell a nyilvánosságot**.

5. 2012. január 1-től a civil szervezetekre is kiterjednek a **csődeljárásról, a felszámolásról és a végelszámolásról szóló törvények** rendelkezései néhány eltéréssel (pl. egyszerűsített végelszámolás nem lehetséges a civil szervezeteknél, a civil szervezet fizetésektelenségét akkor állapítja meg a bíróság, ha a civil szervezet szerződésen alapuló nem vitatott vagy elismert tartozását a teljesítési idő lejártát követő hatvan napon belül sem egyenlítette ki vagy nem vitatta, és az ezt követő hitelezői írásbeli fizetési felszólítására sem teljesítette).

6. 2012. július 1-től bevezetésre kerül az **elektronikus eljárás** (e-ügyintézés) a civil szervezetekkel kapcsolatos bírósági eljárásoknál, amelynek előnye a gyorsasága: az ilyen e-kérelem benyújtását követő 15 napon belül el kell azt bírálania a bíróságnak, így az e-akta beküldésével már igen rövid idő alatt létre lehet hozni majd a szervezetet. **Az e-célgépjárársban jártas, már e-aláírással rendelkező ügyvédek bevonása tehát óriási előnyt nyújt a társadalmi szervezetek bejegyzésének folyamatában is.**

7. Jogi képviselők 2012. július 1-től kizárólag elektronikus úton nyújthatják be a civil szervezetekkel kapcsolatos kérelmeket, tehát azok az alapítók, akik eleve ügyvéddel tervezik az alapítvány alapítását, ők csakis ezen a módon kérhetik a bejegyzést. **Ez szintén jelentős gyorsítás jelent az alapítás folyamatában.**

# Melyek azok a legfontosabb változások, amelyek a közhasznú szervezetekre vonatkoznak és eltérést jelentenek az eddigiekhez képest?

1. 2012. január 1-ét követően **nem alapítható új közhasznú vagy kiemelkedően közhasznú szervezet**

2. A korábban már bírósági nyilvántartásba vett közhasznú szervezetek megőrzik a közhasznú jogállásukat és az ez alapján szerzett jogukat egészen **2014. május 31-ig**, ezt követően csak az maradhat közhasznú jogállású, amely igazolja az új jogszabály szerinti feltételeknek való megfelelést 2014. május 31-ig. **Akik ezt elmulasztották, a bíróság 2014. június 1-jétől törli a nyilvántartásból a közhasznú minősítésüket!**

**Melyek a közhasznúság fenntartásának konkrét, jogszabályban meghatározott feltételei, amelyeket tehát e határidőig mindenképpen teljesíteni kellett?**

a) Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati **közfeladat** teljesítésére irányuló közhasznú tevékenységet kell a szervezetnek végeznie; és

b) **megfelelő anyagi erőforrásokkal kell rendelkeznie**. Ezen feltétel akkor teljesül, ha az alábbi 3 kritérium közül legalább egy teljesül az előző 2 lezárt üzleti évre vonatkozóan:

- ✓ a szervezet átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, **vagy**
- ✓ a szervezet két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, **vagy**
- ✓ a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) - a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevétele nélkül - eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét, **és**

c) **megfelelő társadalmi támogatottsága van**: ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- ✓ a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, **vagy**
- ✓ a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások elérik az összes ráfordítás felét a két év átlagában, **vagy**
- ✓ közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

**Összefoglalva:**

a fenti a)+b)+c) feltételek együttes fennállása szükségeltetik, azzal, hogy a b) és c) feltételei közül egy-egy (a „pipa jellel” jelölt) részfeltétel vagylagosan is elegendő, azok közül nem kell mindnek megfelelni.

4. **Megszűnt a közhasznú tevékenységek tételes jogszabályi felsorolása**, amely eddig tehát létezett.

5. 2014. május 31-i hatállyal **megszűnt a kiemelkedően közhasznú jogállás**.

6. A közhasznú szervezetek kivétel nélkül kötelesek **kettős könyvvitelt** vezetni.

7. **Az eddig közhasznúsági jelentés helyett pedig közhasznúsági mellékletet kell készíteni.**

Ebben kell bemutatni:

- ✓ a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket,
- ✓ a közhasznú tevékenységek fő célcsoportjait és eredményeit,
- ✓ a közhasznú jogállás megállapításához szükséges adatokat, mutatókat (megfelelő anyagi erőforrások és társadalmi támogatottság igazolása).

A közhasznúsági mellékletnek pedig tartalmaznia kell:

- ✓ a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást,
- ✓ a közhasznú cél szerinti juttatások kimutatását,
- ✓ a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások összegét és a juttatásban részesülő vezető tisztségviselők felsorolását.

Tisztelt Hölgym/Uram!

Mint ismeretes, 2014. március 15. napján hatályba lépett a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, azaz az új Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.), amely a polgári jogi viszonyok körében újraszabályozza a vezető tisztségviselők polgári jogifelelősségét.

Az új Ptk. HARMADIK KÖNYVE szabályozza meglehetősen részletességgel a jogi személyekre vonatkozó életviszonyokat, a VII. Címben az egyesület létrehozására vonatkozó szabályokat találjuk.

Az új Ptk. 3:24. §-ában meghatározott kártérítési felelősségi szabály valamennyi jogi személy vezető tisztségviselőjére, így az egyesületek és alapítványok, pártok, szakszervezetek és gazdasági társaságok vezető tisztségviselőire is vonatkoznak.

E tárgyban szíves tájékoztatásul mellékelten megküldöm az SL403061 ügyiratszámom szerkesztett tájékoztatómat. A mellékelt tájékoztató I. része a vezető tisztségviselőnek az általa vezetett jogi személlyel szembeni felelősségi szabályát ismerteti.

A tájékoztató II. része a vezető tisztségviselővel szembeni igényérvényesítés korlátozására irányuló felmentvény jogintézményét ismerteti.

A tájékoztató III. része a jogi személy jogutód nélküli megszűnése esetére esetlegesen alkalmazandó felelősségi szabályokat ismerteti, a jelenleg még hatályos szabályokkal összehasonlítva.

A tájékoztató IV. része a vezető tisztségviselőnek harmadik személlyel szembeni esetleges károkozásával kapcsolatos szabályokat ismerteti.

A tájékoztató V. része pedig összefoglalásként rámutat a jogi személynek okozott kárért való felelősség és a kívülálló harmadik személynek okozott kárért való felelősség szabályai között megmutatkozó leglényegesebb különbségre.

A könnyebb áttekintés érdekében kissé leegyszerűsítve szeretném kiemelni a mellékelt tájékoztatóból az alábbiakat:

- A szigorúbb szabály szerint ha a jogi személy ügyvezetője az általa irányított társaságnak esetlegesen kárt okoz, akkor a szerződésszegéséért való felelősség szabályait kell alkalmazni. Ebben az esetben a jogi személy képviselője - kissé leegyszerűsített és nem teljesen pontos megfogalmazás szerint - akkor mentesülhet a felelősség alól,
  - a) ha a károkozó körülmény ellenőrzési körén kívül merült fel,
  - b) objektíve nem volt előre látható, és
  - c) nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy elhárítsa a kárt.
- A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetére **a jelenlegi szabályokhoz képest hasonló felelősségi szabályt tartalmaz az új Ptk.** A jelenlegi szabályok szerint ugyanis akkor mentesül a vezető tisztségviselő, ha bizonyítást nyert, hogy a fizetéképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésétől kezdve a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el. Az új szabály szerint azonban akkor mentesül, ha az nyer bizonyítást, hogy a kár nem volt felróható, és a fizetéképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után figyelembe vette a hitelezői érdekeket.
- A vezető tisztségviselő illetve az általa irányított jogi személy olyan esetleges károkozásáért, amely nem vezethető vissza szerződésszegésre, a szerződésen kívüli károkozás szabályait kell alkalmazni. E tekintetben az új Ptk. fenntartja a vétkességi felelősség elvét, tehát **e tekintetben az új szabály nem tartalmaz szigorítást.** A szerződésen kívüli károkozás esetén kimentheti magát a károkozó annak bizonyításával, hogy a magatartása nem volt felróható, tehát annak bizonyításával, hogy az adott helyzetben általában elvárható módon járt-e.

## Tájékoztató az új Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseiről

Az index.hu gazdasági rovatában 2014. február 18-án „*Legyetek jók, ha tudtok, a többi elválík*” címmel újságcikk jelent meg, amely tájékoztatást adott az új Polgári Törvénykönyv hatályba lépéséről. Az újságcikk szerint „...*őrületesen megnő a vállalatok vezetőinek felelősége a tulajdonosok, de a külvilág irányába is.*”

E tárgyban az új Ptk. rendelkezéseiről és a kialakított véleményemről az alábbiakban szeretnék tájékoztatást adni.

### I.

1. Mint ismeretes, 2014. március 15. napján hatályba lép a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (új Ptk.), amely újra szabályozza a polgári jogi jogalanyok alapvető vagyoni és személyi viszonyait. A számolatlanul sokszor módosított 1959. évi IV. törvény (a jelenleg hatályos Ptk.) szabályaihoz képest az új Ptk. újraszabályozza a polgári jogi felelőséget is.

Az új Ptk. Harmadik Könyve tartalmazza a jogi személyre vonatkozó szabályokat. Az új Ptk. 3:24. §-a a vezető tisztségviselő cím alatt rögzíti az alábbiakat:

*„3:24. § A vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.”*

Ez az utaló szabály valamennyi jogi személyre, így az egyesület, az alapítvány vagy a korlátolt felelősségű társaság, stb. vezető tisztségviselőjére is vonatkozik.

Az új Ptk. Harmadik Könyvének 3:24. §-hoz fűzött indokolás szerint:

*„Az ügyvezetési döntések meghozatalára a jogi személy vezető tisztségviselői jogosultak ... E kötelezettségük megszegése a jogi személlyel szembeni kártérítési felelősséggel jár, és mivel a vezető tisztségviselő és a jogi személy közötti viszony a felek akaratán alapul ... a szerződésszegésért való felelősség szabályait kell alkalmazni. Az itt szereplő felelősségi szabály csak a jogi személy és a vezető tisztségviselő közötti belső viszonyra vonatkozik. Ha a vezető tisztségviselő a jogi személy ügyében eljárva harmadik személynek okoz kárt, ezt a kívülálló vonatkozásában a jogi személy által okozott kárnak kell tekinteni, és ekként kell levonni a jogkövetkezményeket is azzal, hogy a jogi személy utóbb igényelheti a vezető tisztségviselőtől a harmadik személynek megtérített kár részére történő megtérítését, amennyiben ennek a belső jogviszonyban megvannak a feltételei.”*

2. Mivel a vezető tisztségviselőnek e jogviszonyból származó felelősségére a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályait kell alkalmazni, ezért az alábbiakban ismertetem az új Ptk. Hatodik Könyvéből az alábbi jogtételt.

Az új Ptk. 6:142. §-a felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért cím alatt az alábbiakat rögzíti:

*„6:142. § Aki a szerződés megszegésével másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa.”*

Az új Ptk. Hatodik Könyvének XXII. Fejezetéhez fűzött indokolása az alábbiakat tartalmazza:

*„A törvény ... két döntő ponton szakít a Ptk. egységes kártérítési jogi rendszerével. Eltérő alapra helyezi a kimentést a szerződésszegési és a szerződésen kívüli kártérítési felelősség esetén, és ugyancsak különböző szabályokat állapít meg e kártérítési jog két területén a megtérítendő kár feltételeinél. ... A szerződésszegésért való kártérítési felelősség azonban mindenképpen szerződéses kötelezettségvállalást és annak megszegését tételezi fel. ... A szerződésszegési kártérítési felelősség szabályozásánál megszigorítja a szerződésszegő fél kimentését, elszakítva azt a deriktuális felelősség körében változatlanul megtartott felróhatósági (vétkességi) elvtől ... A törvény felfogása szerint a szerződéses, azaz önkéntes kötelezettségvállalás nem szerződésszerű teljesítésének szankcionálása nem lehet a szerződésszegő fél igyekezetének függvénye. A másik fél a kárának megtérítésére tarthat igényt akkor is, ha a szerződésszegő történetesen úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”*

3. Az új törvény tehát a vezető tisztségviselő polgári jogi kártérítési felelősségét valóban szigorította, hiszen a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősséget elszakította a felróhatósági (vétkességi) elvtől.

Az új törvény a kárt okozó vezető tisztségviselő felelősség alóli mentesüléséhez három együttes feltétel bizonyítását kívánja meg.

Elsőként azt kell bizonyítani a felelősség alóli kimentéshez, hogy a károkozó körülmény a szerződésszegő fél (vezető tisztségviselő) ellenőrzési körén kívül merült fel. Ilyen körülmény lehet pl. a közlekedési útvonal lezárása, az árvíz, a szélvihar, üzemzavar, radikális piaci változások, stb.

A második kimentési feltételként azt kell bizonyítani, hogy a szerződésszegő fél (vezető tisztségviselő) számára saját ellenőrzési körén kívül felmerülő körülmény a szerződéskötés időpontjában objektíve nem volt előre látható.

A harmadik együttesen megkívánt kimentési feltételként azt kell bizonyítani, hogy a szerződésszegő fél (vezető tisztségviselő) személyétől nem volt elvárható, hogy a károkozó körülményt elkerülje, vagy a kár bekövetkezését elhárítsa.

Másként fogalmazva:

Abban az esetben tehát, ha a vezető tisztségviselő e jogviszonyában kárt okoz, akkor a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint köteles helyt állni, és akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy

- a károkozás az ellenőrzési körén kívül eső okra vezethető vissza, illetve
- a károkozást a szerződésszegés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és
- nem volt elvárható, hogy a károkozásra vezető körülményt elkerülje vagy a kárt elhárítsa.

## II.

1. A jogi személyek vezető tisztségviselőire vonatkozó kártérítési szabályokhoz képest az új Ptk. Harmadik Könyve tovább részletezi a vezető tisztségviselő társasággal szembeni kártérítési felelősségét.

A Ptk. 3:117. §-a a vezető tisztségviselő társasággal szembeni kártérítése felelőssége cím alatt kimondja az alábbiakat:

„3:117. §

*(1) Ha a társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselő kérésére a beszámoló elfogadásával egyidejűleg az előző üzleti évben kifejtett ügyvezetési tevékenység megfelelőségét megállapító felmentvényt ad, a társaság a vezető tisztségviselő ellen akkor léphet fel az ügyvezetési kötelezettségek megsértésére alapozott kártérítési igénnyel, ha a felmentvény megadásának alapjául szolgáló tények vagy adatok valótlanok vagy hiányosak voltak.”*

Az idézett jogtételből tehát kitűnik, hogy a beszámoló elfogadásával egyidejűleg a társaság legfőbb szerve (Kft-nél a taggyűlés) határozattal megállapíthatja az ügyvezetési tevékenység megfelelőségét, és így megadhatja a felmentvényt a vezető tisztségviselőnek.

A megadott felmentvény ellenére a vezető tisztségviselővel szemben a társaság akkor léphet fel, ha a felmentvény alapjául szolgáló tények vagy adatok nem voltak helyénvalóak.

2. Az új Ptk. Harmadik Könyvének XX. Fejezetéhez fűzött jogalkotói indokolás szerint a felmentvény intézményének „...*az a jogkövetkezménye, hogy a vezető tisztségviselővel szemben a társaság csak akkor érvényesíthet felelősségi alapon igényt, ha azt tudja bizonyítani, hogy a felmentvény alapjául szolgáló tények vagy adatok valótlanok vagy hiányosak voltak.*”

A vezető tisztségviselő kártérítési felelőssége szempontjából tehát a felmentvény intézményének abban van különös jelentősége, hogy korlátozza a kártérítési igény érvényesíthetőségét, illetve megfordítja a bizonyítási terhet, és ennek következtében a jogi személyt terheli annak bizonyítása, hogy a felmentvény alapjául szolgáló adatok illetve tények valótlanok vagy hiányosak voltak.

### III.

1. Az új Ptk. Harmadik Könyve szabályozza a vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelősségét is.

A Ptk. 3:118. §-a kimondja az alábbiakat:

*„3:118. § Ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőjével szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe.”*

A vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelőssége körében is érvényesül a Ptk. 6:142. §-ában foglalt kimentés (mentesülés) szabálya.

A vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelőssége a jelenleg hatályos társasági törvényben hasonló módon, de nem azonos szabályozással szerepel.

2. A jelenleg még hatályos 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2) bekezdése szabályozza a vezető tisztségviselőnek a társasággal szemben illetve kívülálló személlyel szemben fennálló felelősségét.

A 2014. március 15-ig hatályos Gt. 30. § (2)-(3) bekezdése tehát az alábbiakat tartalmazza:

#### **„30. §**

*(2) A vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal - és ha e törvény kivételt nem tesz -, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A vezető tisztségviselők a polgári jog általános szabályai szerint felelnek a gazdasági társasággal szemben a jogszabályok, a társasági szerződés, illetve a gazdasági társaság legfőbb szerve által hozott határozatok, illetve ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével a társaságnak okozott károkért.*

*(3) A gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére - ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált vagy külön jogszabály szerint, a fizetéseképtelenség vizsgálata nélkül, jogutód nélkül megszüntették - előírhatja a vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.”*

A jelenleg még hatályos szabályok szerint az ügyvezető a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkezésétől kezdve a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján köteles eljárni, és a hitelezők felé köteles az okozott kárt megtéríteni, amely arra vezethető vissza, hogy nem a hitelezői érdekeinek elsődlegessége figyelembevételével járt el.

3. A jelenleg hatályos szabályokhoz képest hasonló szabályt tartalmaz az új Ptk. 3:118. §-a, mivel ez a jogtétel a hitelezői érdekek figyelembevételének kötelezettségére utal, és a hitelezői érdekek figyelembevételének elmulasztásával okozott kár megtérítendő.

Más kérdés azonban, hogy a vezető tisztségviselő harmadik személyekkel szembeni felelősségéről szóló jelenleg hatályos Gt. illetve Cstv. szabályai alapján is alig indultak ilyen jogvitás ügyek. Az új Ptk. 3:118. §-ának értelmezését is a bírói gyakorlat fogja meghatározni.

Szeretném még megemlíteni, hogy a Ptk. 3:118. §-ában foglaltak alkalmazásánál is figyelembe kell venni a kimentési szabályt, amelyet a szerződésen kívüli károkozásról szóló jogtétel tartalmaz.

#### IV.

1. A Ptk. Hatodik Könyve szabályozza a szerződésen kívül okozott kárfelelősséget.

A Ptk. 6:519. §-a kimondja az alábbiakat:

*„6:519. § Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható.”*

A vezető tisztségviselőnek harmadik személlyel szembeni felelőssége jogellenes károkozás esetén csak abban az esetben következik be, ha a károkozó nem tudja kimenteni magát. A kimentés akkor következik be, ha a károkozó azt bizonyítja, hogy a magatartása nem volt felróható.

Véleményem szerint: amennyiben a károkozó magatartása nem vezethető vissza egyenes szándékra, sem eshetőleges szándékra, és a károkozó nem volt tudatosan gondatlan, és nem volt hanyag sem, akkor nem állapítható meg a felróhatóság. Ebben az esetben tehát a károkozó szabadul a felelősség alól.

2. Az új Ptk. 6:519. §-át érdemes egybevetni a Ptk. Első Könyvének 4. §-ában foglalt elvárható magatartás elvével. A Ptk. 1:4. §-a kimondja az alábbiakat:

*„1:4. § (1) Ha a törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”*

Az elvárható magatartás elvét tartalmazza a jelenleg hatályos Ptk. is.

Megítélésem szerint az elvárható magatartás elvére figyelemmel nem lehet felróható a károkozó a magatartása, ha a károkozót még hanyagság sem terheli, hiszen a károkozó úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.



1. A vezető tisztségviselőnek az általa vezetett társasággal szembeni felelőssége tehát annyiban szigorúbb a kívülálló harmadik személlyel szembeni felelősségre vonatkozó szabályokhoz képest, hogy a vezető tisztségviselő
  - az általa irányított jogi személynek okozott kárért *a szerződészegéssel okozott kár* megtérítésének szigorúbb szabályai szerint felel, míg
  - a kívülálló harmadik személynek okozott kárért *a szerződésen kívüli* károkozás szabályai szerint felel.
2. Szeretném hangsúlyozni tehát, hogy a vezető tisztségviselőnek a jogi személlyel szemben okozott kárért való felelőssége a felmentvény megadásával is korlátozható.

A vezető tisztségviselőnek a kívülálló harmadik személlyel szembeni kárfelelőssége annak bizonyításával zárható ki, miszerint a vezető tisztségviselőt nem terheli felróhatóság (nem terheli hanyagság sem) hiszen úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

---

A mellékelt „Alapszabály” lényegében egy szöveg-tervezet, amely iránymutatásul szolgál az alapítóknak, milyen szükséges tartalommal kell rendelkeznie az egyesületet szabályozó létesítő okiratnak.

A tervezet tartalmazza a Ptk.-ban szabályozott, a jogi személyekre és – ezen belül – az egyesületekre vonatkozó azon kötelező tartalmi elemeket, amelyekről az alapszabálynak feltétlenül rendelkeznie kell. Amennyiben a tagok választására, döntésére bízott az adott kérdés, ott a minta-tervezetben tört vonal (/) jelöli a lehetőségeket.

A sárga színnel kiemelt rendelkezések esetében – mint pl. az egyesület céljának megjelölése során a tagoknak kell a közös, tartós, jogszabályba nem ütköző célt megjelölni és meghatározni – nem adható általános iránymutatás, ezen pontokban meg kell határozniuk a szabályozás tartalmát. Pl. a tagsági jogviszony megszűnése esetén csak akkor kell az alapszabályban szerepeltetni a felmondásra, illetve a kizárásra vonatkozó rendelkezéseket, ha a tagsági jogviszonynak a felmondással, illetve kizárással történő megszűnéséről rendelkeznek. Amennyiben elképzelésük szerint az egyesületi tagsági jogviszony felmondással, illetve kizárással nem szüntethető meg, úgy a felmondásra, illetve a kizárásra vonatkozó rendelkezéseket sem kell az alapszabályban szerepeltetni.

Amennyiben a minta-tervezet szövegétől eltérnek, úgy a szabályozás tartalmától függően az esetlegesen keletkező belső ellentmondásokat javítani, feloldani szükséges a Ptk. rendelkezéseinek megfelelően, továbbá nem mellőzhetők adott esetben a 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban Ectv./Civil tv.) egyesületekre vonatkozó szabályai sem.

Az alapszabály egyes rendelkezéseinek kialakítása tekintetében továbbá figyelembe kell venni, hogy az egyesületre vonatkozó Ptk.-beli szabályok lehetővé teszik a Ptk.-ban szabályozott rendelkezésektől való eltérést – **amennyiben azt a törvény kifejezetten nem tiltja, továbbá amennyiben az eltérés a hitelezők, a munkavállalók és a kisebbség jogait nem sérti, vagy a törvényes működés feletti felügyelet érvényesülését nem akadályozza** – ellenben az egyéb jogszabályok rendelkezései adott esetben kötelező érvénnyel bírnak, továbbá érdemes tanulmányozni az egyes egyesületekre irányadó további speciális rendelkezéseket. Pl. sport egyesületek esetében a 2004. évi I. tv., polgárőr egyesületek esetében 2011. évi CLXV. tv.

„Alapszabály-minta (2) tervezet” nem minta, a fenti rendelkezések tekintetében azt az adott, létesíteni kívánt egyesületre egyediesíteni kell.

## **Alapszabály mellékleteinek jegyzéke:**

1. sz. melléklet: A .....Polgárőr Egyesület alapító tagjai
2. sz. melléklet: A ..... Polgárőr Egyesület 201... .....-én tartott alakuló közgyűlésének jegyzőkönyve
3. sz. melléklet: A .....Polgárőr Egyesület 201... .....-én tartott alakuló közgyűlésének jelenléti íve
4. sz. melléklet: A jelölő bizottság üléséről szóló jegyzőkönyv
5. sz. melléklet: Székhelyhasználati szerződés
6. sz. melléklet: A .....Polgárőr település névhasználati jogához való hozzájárulás
7. sz. melléklet: A .....Polgárőr Egyesület elnökségi tagjainak összeférhetlenségi nyilatkozatai
8. sz. melléklet: A Polgárőr Egyesület elnökségi tagjainak elfogadó nyilatkozatai
9. sz. melléklet: A .....Polgárőr Egyesület képviselőinek aláírási mintái
10. sz. melléklet: Nem hivatalos tulajdoni lap
11. sz. melléklet: Megyei Rendőr-főkapitányság Együttműködési Szerződés